

Република Србија
Републички секретаријат
за јавне политике
Број: 011-00-148/2018-02
7. новембар 2018. године
Влајковићева 10
Београд

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

БЕОГРАД
Немањина 22-26

Предмет: Мишљење на Нацрт закона о фонду за науку Републике Србије

У вези са вашим дописом број 011-00-164/2018-14, од 31. октобра 2018. године којим сте Републичком секретаријату за јавне политике доставили на мишљење Нацрт закона Фонду за науку, обавештавамо вас о следећем:

У члану 2. став 2. нацрта закона прописано је да Фонд обезбеђује финансијска средства и пружа стручну подршку истраживачима из акредитованих научноистраживачких организација у реализацији научних пројеката у оквиру програма Фонда утврђених овим законом. Оваквом формулацијом ограничава се круг корисника програма Фонда само на истраживаче из акредитивних организација, односно не оставља се простор за друге истраживаче који су на пр. запослени у приватном сектору, чији би пријављени пројекти могли да буду најбоље рангирани према условима позива Програма. Другим речима, такво решење не гарантује да ће најкомпетитивнији и најизврснији пројекти бити финансирани у циљу повећања конкурентности, што је интенција предлагача прописа у складу са Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије 2016-2020. Наиме, стварање могућности да истраживачи и пројектни тимови из приватног сектора могу да равноправно конкуришу за буџетске програме намењене истраживању и развоју је препорука и Европске комисије у свим релевантним извештајима (начело једнакости) који се односе на економске реформе (Годишњи извештај, Програм економских реформи), као и у студијама конкурентности Србије у којима због оваквог искључивања, укупна улагања у науку су знатно испод потребног нивоа од 2% БДП-а. Овакво ограничавање круга лица који могу да конкуришу и добијају средства од државних програма нема утемељење, нарочито имајући у виду да је овим лицима дозвољено да аплицирају на међународне програме, по узору на које су и дефинисани програми Фонда за науку. Даље, остаје отворено питање ко заправо може да се пријави и буде корисник финансијских средстава програма фонда, на пр. програма САРАДЊА, дефинисаног у члану 20. став 2. тачка 6. Нацрта закона, а који треба да подржи и тимове и појединце за укључивање у међународне пројекте (Хоризонт 2020 и друге), пошто је у члану 2. став 2. истог Нацрта закона прописано да се на програме фонда могу пријавити само истраживачи из акредитованих научноистраживачких организација.

Када је реч о органима Фонда, Нацртом закона (члан 10.) су предвиђени Надзорни одбор, Управни одбор, директор и Научни савет Фонда.

Секретаријат је мишљења да је овако постављена управљачка структура гломазна и да ће отежавати рад ове институције, а не доприноси нужно адекватном степену контроле и одговорности. Наиме, члан 11. Нацрта закона, између осталог, предвиђа да Надзорни одбор прати материјално-финансијско пословање Фонда и годишњи извештај доставља министру надлежном за научноистраживачку делатност. Оваквом формулацијом нису прецизирани одговорност и делокруг рада Надзорног одбора. Ако је предлагач прописа пропустио да дефинише да Надзорни одбор даје сагласност на усвојене извештаје Управног одбора, а није прописао ни да Надзорни одбор врши контролну функцију, поставља се питање сврхе формирања овакве организационе структуре. Секретаријат је мишљења, имајући у виду наведено, да није нужно да постоје оба одбора, већ да је целисходније решење да се послови (и услови за избор чланова) два одбора споје и да их обавља Надзорни одбор са јасном контролном улогом. У прилог оваквом ставу иде и чињеница да чланове оба одбора именује и разрешава Влада на предлог министра, као и да су прописани услови за избор чланова Управног одбора постављени, док је за избор чланова Надзорног одбора предвиђено само да два члана одбора морају бити економско финансијске струке. Најзад, препоручујемо да се уместо услова да поједини чланови одбора морају бити економско-финансијске струке пропише неки други услов који ће нам гарантовати неопходну стручност без обзира на струку (нпр. међународно признат сертификат, попут CFA- The Chartered Financial Analyst).

Секретаријат сугерише предлагачу прописа да члан 7. Нацрта закона, који регулише начине на које се остварује финансирање фонда, допуни тако да се Фонд за науку може финансирати и средствима оствареним по основу реализације пројектне идеје на тржишту /иновације чији је развој Фонд финансирао, а у складу са уговором одређеним правима на интелектуалну и другу својину. Напомињемо да је овакво законско решење и у чл. 42. став 1. тачка 3) Закона о иновационој делатности, који регулише приходе фонда за иновациону делатност. Сматрамо да је оваква допуна закона нужна, јер ова royalty клаузула треба да постоји код одређених врста пројеката, што је у потпуности у складу са принципима функционисања и интересом оснивања фондова.

Републички секретаријат за јавне политике, пре свега, истиче да је у непосредној сарадњи са предлагачем прописа имао прилике да изнесе сугестије за унапређење текста Анализе ефеката закона, које је предлагач у значајној мери усвојио и у складу са њима унапредио садржај Анализе ефеката закона.

Имајући у виду све наведено, а сходно чл. 39а, 40. и 46. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 - пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14), а у складу са чланом 33. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, број 44/14, 14/15, 54/15, 96/15 - др. закон и 62/17), Републички секретаријат за јавне политике је мишљења да Нацрт закона о Фонду за науку **садржи Анализу ефеката закона.**

в.д. директора
Бојана Тошић

